

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Szak/19/2018
Identifikačné číslo spisu: 1018200356
Dátum vydania rozhodnutia: 07.06.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1018200356.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Jany Hatalovej, PhD. v právnej veci sťažovateľa (pôv. žalobca): U. E., nar. XX.XX.XXXX., štátny príslušník Afganskej islamskej republiky, bez dokladu totožnosti, aktuálne Bulharská republika, zastúpený: OZ Liga za ľudské práva, Štúrova 3, 811 02 Bratislava, proti žalovanému: Prezídium policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Bratislava, Hrobáková 44, Bratislava, o správnej žalobe žalobcu vo veci zaistenia proti rozhodnutiu žalovaného č. PPZ-HCP-BA6-67-009/2018-AV zo dňa 26.02.2018, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6Sa/20/2018-46 zo dňa 21. marca 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6Sa/20/2018-46 zo dňa 21. marca 2018 z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Rozhodnutím č. p. PPZ-HCP-BA6-67-009/2018-AV zo dňa 26.02.2018 bol žalobca zaistený podľa § 88 ods. 1 písm. c) zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“), na účel zabezpečenia prípravy a výkonu jeho prevozu podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č.604/2013 zo dňa 26.06.2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (ďalej aj ako „Nariadenie EP a Rady (EÚ)“), a to dňom vydania tohto rozhodnutia, t. j. dňom 26.02.2018. Žalobca bol umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medved'ov, so stanovenou dĺžkou doby zaistenia na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 21.03.2018.

2. V odôvodnení preskúmaného rozhodnutia žalovaný uviedol, že žalobca bol dňa 14.10.2017 kontrolovaný hliadkou Mobilnej jednotky Policajného zboru Bratislava na hraničnom priechode Čuňovo, D2. Kontrolovaný bol v motorovom vozidle s bulharským evidenčným číslom. Žalobca bol následne vyzvaný k preukázaniu totožnosti a oprávnenosti pobytu, pričom žalobca nevedel žiadnym spôsobom preukázať svoju totožnosť. Následne bol predvedený na správny orgán .

3. Následnými lustráciami bolo zistené, že žalobca má pozitívny hit v systéme Eurodac, podľa, ktorého cudzinec je žiadateľom o azyl na území iného členského štátu, konkrétne Bulharskej republiky. Z uvedeného dôvodu túto skutočnosť správny orgán oznámil Dublinskému stredisku Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „Dublinské stredisko“), ktoré je príslušné na začatie konania vo veci prevozu účastníka konania na územie iného členského štátu podľa Dublinského dohovoru. Na základe tejto skutočnosti začalo Dublinské stredisko konanie o návrat žalobcu na územie iného členského štátu pod číslom konania MU-DS-359/2017-Ž.

4. Počas zaistenia účastníka konania v zariadení, dňa 23.10.2017 požiadal o udelenie azylu na území Slovenskej republiky. Na základe tejto skutočnosti, bol dňa 21.12.2017 prepustený zo zaistenia a bolo rozhodnuté o zaistení účastníka konania podľa § 88a ods. 1 písm. e) zákona o pobyte cudzincov, teda na účel zistenia tých skutočností, na základe ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu, keďže existovalo riziko úteku účastníka konania.

5. Dňa 14.02.2017 vydalo Dublinské stredisko rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie azylu účastníka konania ako neprípustnú, keďže podľa § 11 ods. 1 písm. c) zákona o azyle je v danom prípade príslušná na konanie o udelenie azylu Bulharská republika.

6. Dňa 12.01.2018 bol na správny orgán doručená správna žaloba, ktorou sa účastník konania domáhal zrušenia rozhodnutia o zaistení č. PPZ-HCP-BA6-354-006/2017-AV. Dňa 19.02.2018 bol žalovanému doručený rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 8Sa/5/2018 zo dňa 29.01.2018, ktorým súd zrušil rozhodnutie o zaistení a nariadil bezodkladne prepustiť účastníka konania zo zaistenia. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 26.02.2018.

7. Žalobca bol zadržaný počas jeho nelegálnej migrácie z územia Maďarska ako aj iných členských krajín, kde žiadal o udelenie medzinárodnej ochrany. Na základe uvedených skutočností ako aj doterajšieho konania žalobcu, kedy nezotrval na územiach týchto krajín, ale bez oprávnenia vycestoval, existuje značné riziko jeho úteku, keďže existuje reálny predpoklad, že sa účastník konania chce dostať na územie Rakúskej republiky, čo aj sám uviedol, že toto bola jeho cieľová krajina.

8. Žalovaný v rozhodnutí uviedol, že skúmal aj možnosť uloženia menej závažného prostriedku ako zaistenia a konštatoval, že žalobca nespĺňa podmienky, za ktorých by mu mohla byť uložená povinnosť podľa § 89 ods. 1 písm. a) a b) zákona o pobyte cudzincov. Prípadným uložením uvedenej povinnosti by mohlo prísť k zmareniu sledovaného cieľa a to návratu na územie Bulharskej republiky, keďže Slovenská republika je v prípade žalobcu iba tranzitnou krajinou, na ktorej území nechce zotrvať. Taktiež o nemožnosti uloženia alternatívy zaistenia poukazuje aj skutočnosť, že žalobca nedisponuje žiadnymi finančnými prostriedkami.

9. Žalovaný uviedol, že v prípade žalobcu a jeho doterajšieho konania je potrebné zabezpečiť jeho prípravu alebo výkon jeho prevozu podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/20013 z 26.06.2013, formou zaistenia v zmysle § 88 ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov.

10. Dĺžka zaistenia závisí od množstva podstatných faktorov, medzi ktoré okrem iného patrí komunikácia medzi štátnymi orgánmi Slovenskej republiky a zodpovednými členskými štátmi ako aj vybavenie všetkých potrebných náležitostí potrebných na riadne dodržanie postupu, ktoré upravujú medzinárodné dohody ktorými sú obe krajiny signátormi prípadne iné nepredvídateľné okolnosti, ktoré nemožno predbežne určiť. Žalovaný uviedol, že ide o šesť mesačnú lehotu plynúcu od prvého zaistenia.

II.

Konanie na krajskom súde

11. Žalobca podal proti preskúmanému rozhodnutiu na Krajský súd v Bratislave správnu žalobu vo veciach zaistenia podľa Štvrtej hlavy Tretej časti zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „S.s.p.“) s nasledujúcimi žalobnými bodmi (§ 182 ods. 1 písm. e/ S.s.p.):

- žalovaný nerešpektoval rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 8Sa/5/2018 zo dňa 29.01.2018,

ktorým súd zrušil rozhodnutie o zaistení a nariadil bezodkladne prepustiť účastníka konania zo zaistenia, postup žalovaného po zrušení predchádzajúceho rozhodnutia o zaistení žalobcu považuje za svojvoľný výkon zákonom mu zvereného oprávnenia rozhodovať o obmedzení/ pozbavení osobnej slobody cudzincov,

- v novom konaní žalovaný žiadnym spôsobom nenapravil pochybenia mu vytýkané krajským súdom, nereflektoval na právnu argumentáciu krajského súdu, nakoľko aj podľa názoru krajského súdu v zmysle nariadenia, nie je možné už dlhšie držať žalobcu v zaistení za účelom jeho transferu do Bulharska,
- rozhodnutie žalovaného vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia vo vzťahu k určenému dôvodu zaistenia, išlo v poradí o tretie zaistenie za posledných 5 mesiacov, žalovaný v rozhodnutí nikde nespomína na základe čoho dospel k záveru, že žalobca už nie je žiadateľom o azyl, pričom poukázal na to, že naďalej je žiadateľom o azyl, a preto ho nebolo možné zaistiť podľa § 88 ods. 1 písm. c/ zákona o pobyte cudzincov,
- rozhodnutie žalovaného vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia vo vzťahu k aplikácii miernejších opatrení, rozhodnutie je v tejto časti nepreskúmateľné,
- rozhodnutie vychádzalo z nedostatočne zisteného skutkového stavu a nesprávneho právneho posúdenia rizika úteku žalobcu,
- rozhodnutie vychádzalo z nedostatočne zisteného skutkového stavu vo vzťahu k možnému zaobchádzaniu so žalobcom v rozpore s čl. 3 EDLP v prípade realizácie transferu do Bulharska,
- navrhol napadnuté rozhodnutie o zaistení zrušiť a nariadiť jeho bezodkladné prepustenie zo zaistenia.

12. Krajský súd v Bratislave v konaní podľa ust. § 221 a nasl. S.s.p. pri neformálnom posudzovaní žaloby (§ 206 ods. 3 S.s.p.) zistil, že jej nebolo možné vyhovieť z dôvodov, uvedených v nasledujúcich bodoch:

- k námietke, že žalovaný nerešpektoval rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Sa/5/2018, zo dňa 29.01.2018 o zrušení rozhodnutia žalovaného č. p.: PPZ-HCP-BA6-354-006/2017-AV zo dňa 21.12.2017, ktorým bolo nariadené bezodkladné prepustenie žalobcu zo zaistenia, uviedol, že v konaní bolo preukázané, že žalobca bol riadne prepustený zo zaistenia dňa 26.02.2018 o 13.00 hod. Uvedenú skutočnosť mal krajský súd za preukázanú z administratívneho spisu, a to príkazom na prepustenie žalobcu z útvaru policajného zaistenia pre cudzincov, č. p. PPZ-HCP-ME-19-015/2018-U zo dňa 26.02.2018, ktoré si prevzal dňa 26.02.2018 o 19.45 hod, žalobca bol následne predvedený na Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov a zaistený dňa 26.02.2018 na základe rozhodnutia PPZ-HCP-BA6-67-009/2018-AV zo dňa 26.02.2018, na základe uvedených skutočností, krajský súd zastával názor, že žalovaný postupoval v súlade s citovaným rozsudkom krajského súdu. Súd sa zaoberal aj poukázaním žalobcu, na rozsudok Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 8Sa/5/2018 zo dňa 29.01.2018, v ktorom sa konštatuje, že lehota na odovzdanie žalobcu uplynula dňa 21.12.2017, kedy bol žalobca napadnutým uznesením prezaistený so zmätočným odôvodnením podľa ustanovenia § 88a ods. 1 písm. e) zákona o pobyte cudzincov a v ktorom sa uvádza, že Bulharská republika písomne akceptovala prijatie späť žalobcu, podľa Článku 18 ods. 1 písm. c) Nariadenia EP a Rady (EÚ) a v súlade s Článkom 4 Nariadenia Komisie 1560/2003,
- k námietke, že rozhodnutie žalovaného vychádzalo z nesprávneho posúdenia vo vzťahu k určenému dôvodu zaistenia žalobcu, krajský súd uviedol, že žalovaný v predmetnom rozhodnutí správne uviedol dôvod zaistenia žalobcu podľa ustanovenia § 88 ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov, v zmysle ktorého je policajt oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny na účel výkonu administratívneho vyhostenia alebo výkonu trestu vyhostenia, na účel zabezpečenia prípravy alebo výkonu jeho prevozu podľa osobitného predpisu, ak existuje značné riziko jeho úteku, nakoľko následnými lustráciami žalobcu bolo zistené, že má pozitívny hit v systéme Eurodac, podľa ktorého žalobca je žiadateľom o azyl na území iného členského štátu a to Bulharskej republiky, teda žalobca požiadal o udelenie azylu najskôr na území Bulharskej republiky a až v čase jeho zaistenia na území Slovenskej republiky, požiadal o udelenie azylu aj v Slovenskej republike, podanie správnej žaloby proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o udelenie azylu ako neprípustnej podľa § 11 ods. 1 písm. a), c) až f) zákona o azyle a o zamietnutí žiadosti o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenej podľa § 12 ods. 1 a ods. 2 písm. b) až i) zákona o azyle, nemá odkladný účinok. Dňa 08.01.2018 v súlade s ustanovením § 11 ods. 1 písm. c) zákona o azyle, bolo vydané rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie azylu ako neprípustnej, vzhľadom na to, že na konanie o udelenie azylu je príslušný iný štát, t. j. Bulharská republika a dňa 14.02.2018. Krajský

súd rozhodol o nepriznaní odkladného účinku podanej správnej žalobe a rozhodnutie sa tak stalo vykonateľným. Z uvedených dôvodov nemožno žalobcu považovať za žiadateľa o udelenie azylu na území Slovenskej republiky. V danom prípade je teda príslušná na konanie o udelenie azylu Bulharská republika, nakoľko žalobca požiadal o udelenie azylu skôr ako v Slovenskej republike. Z uvedeného dôvodu, žalovaný túto skutočnosť oznámil Dublinškému stredisku Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, ktoré je príslušné na začatie konania vo veci prevozu účastníka konania na územie iného členského štátu podľa Dublinského dohovoru, ktoré začalo konanie o návrat cudzinca na územie iného členského štátu pod číslom konania MU-DS-359/2017-Z a následne bola doručená žalovanému dňa 26.02.2018 informácia o akceptácii návratu žalobcu na územie Bulharskej republiky. Na pojednávaní dňa 21.03.2018 právna zástupkyňa žalobcu potvrdila, že žalobca bol dňa 20.03.2018 transportovaný do Bulharskej republiky,

- k námietke, že rozhodnutie žalovaného vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci vo vzťahu k aplikácii menej prísnych donucovacích opatrení, krajský súd uviedol, že skúmal, či sa žalovaný zaoberal aj možnosťou uloženia menej závažného prostriedku ako zaistenia, ktorými oprávnený zabezpečiť prípravu a výkon prevozu účastníka konania v zmysle Nariadenia EP a Rady (EÚ) a stotožnil sa s názorom žalovaného, že žalobca nespĺňal podmienky, za ktorých by mu mohla byť uložená povinnosť podľa ustanovenia § 89 ods. 1 písm. a) a b) zákona o pobyte cudzincov a aj vzhľadom na skutočnosť, že Slovenská republika je v danom prípade iba tranzitnou krajinou, cez ktorú žalobca prechádzal, a súd je toho názoru, že postup žalovaného bol v súlade s citovaným Nariadením EP a Rady (EÚ), za účelom zabezpečenia jeho prevozu na územie zodpovedného členského štátu. Žalovaný stanovil dĺžku doby zaistenia podľa § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov do 21.03.2018 a počas tejto doby vykonal všetky úkony potrebné na jeho odovzdanie na územie Bulharskej republiky,

- k procesným námietkam, že napadnuté rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci uviedol, že v danom prípade, žalovaný ako konajúci správny orgán, vyvodil zo správnych skutkových záverov správne právne závery, aplikoval správny právny predpis, ako aj konkrétne hmotnoprávne ustanovenia zákona. Preto nemožno prijať záver, že napadnuté rozhodnutie trpí vadami namietanými žalobcom,

- k námietke, že rozhodnutie žalovaného vychádzalo z nedostatočne zisteného skutkového stavu a nesprávneho posúdenia rizika úteku žalobcu, krajský súd uviedol, že podľa § 90 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov policajný útvar je povinný skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia. - k námietke nedostatočného zistenia skutkového stavu veci, krajský súd uviedol, že žalovanému nemožno vytknúť ani nedostatočné zistenie alebo zabezpečenie dôkazov alebo to, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z ním vykonaných úkonov nevyplývali, ani inak nevyšli za jeho konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo že by v jeho hodnotení zistených skutočností bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho činnosti nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z príslušných ustanovení zákona alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo že by použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil,

- k námietke, že rozhodnutie žalovaného vychádzalo z nedostatočne zisteného skutkového stavu a nesprávneho posúdenia rizika úteku žalobcu vo vzťahu k možnému zaobchádzaniu so žalobcom v rozpore s čl. 3 EDLP v prípade realizácie transferu žalobcu do Bulharska, nakoľko neskúmal prekážky odovzdania žalobcu do Bulharska a porušil tým povinnosti zákona o pobyte cudzincov krajský súd konštatoval, že inštitút zaistenia cudzinca je zákonným titulom pre obmedzenie osobnej slobody jednotlivca, ktorá je ako základné ľudské právo zaručená (čl. 8 ods. 1, 2 Charty základných práv a slobôd). Presnú dobu zaistenia účastníka konania nie je možné predbežne presne určiť. Dĺžka zaistenia závisí od množstva podstatných faktorov, medzi ktoré okrem iného patrí zdravotný stav účastníka konania, jeho spolupráca, ako aj komunikácia medzi štátnymi orgánmi Slovenskej republiky a ostatnými štátmi, ktorých sa nútený návrat účastníka konania týka, ako aj vybavenie všetkých náležitostí potrebných na riadne dodržanie postupu upraveného medzinárodnými dohodami, ktorých signatármi sú dotknuté krajiny. Poukázal na to, že pobyt žalobcu na území Slovenskej republiky treba považovať za neoprávnený v zmysle § 2 ods. 1 písm. f) zákona o pobyte cudzincov a jeho nezaistením by hrozilo, že sa dobrovoľne nevráti do krajiny, ktorá je príslušná na jeho konanie o azylovej procedúre, ale bude sa pokúšať o pobyt v iných krajinách únie, čo svojim správaním aj osvedčil. V zmysle Nariadenia EP a Rady (EÚ), ak je žiadateľ kontrolovaný v inom štáte únie a prebieha proces konania o jeho žiadosti, je

povinnosťou tohto štátu takéhoto žiadateľa vrátiť späť do štátu, v ktorom požiadal o udelenie azylu a druhý štát je povinný ho prijať,

- k alternatívnemu návrhu petitu žaloby, ktorým žalobca žiadal, aby v prípade realizácie transferu žalobcu do Bulharska pred rozhodnutím krajského súdu, vydal rozsudok, ktorým stanoví, že rozhodnutie žalovaného, č. p.: PPZ-HCP-BA6-67-009/2018-AV zo dňa 26.02.2018 o zaistení žalobcu bolo nezákonné uviedol, že pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia a podstatným pre posúdenie veci, či boli dané dôvody zaistenia vrátane jeho dĺžky, zakotvené v ustanovení § 88 ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov alebo dôvody pre možnosť aplikácie alternatívnych opatrení vo vzťahu k zaisteniu, pričom z administratívneho spisu i z doručených listinných dôkazov žalovanému nemožno vytknúť pasivitu v jeho konaní, pretože neporušil ani svoju povinnosť neustále skúmať účel zaistenia, ktorá otázka je zodpovedaná kontaktovaním Dublinského strediska v zmysle Nariadenia EP a Rady (EÚ), zabezpečením prípravy alebo výkonu odovzdania žalobcu do krajiny, v ktorej požiadal o azyl a z ktorej žalovaný získal pozitívny výsledok akceptácie a spätného prijatia žalobcu, pričom transport žalobcu na územie Bulharskej republiky bol aj zrealizovaný Vzhľadom na neoprávnený vstup žalobcu na územie štátu únie, začatie konania, riziko úteku, absenciu možnosti ubytovania a získania finančných prostriedkov a účel zabezpečenia prípravy, výkonu prevozu a odovzdania žalobcu na územie krajiny, v ktorej ako prvej požiadal o udelenie azylu, bolo zaistenie žalobcu nevyhnutné a dôvody, ktoré by mohli dať základ pre aplikáciu miernejších donucovacích opatrení zo strany žalovaného by boli v tomto prípade neúčinné a navyše zistené neboli, a preto nemohli byť ani využité,

- vzhľadom na uvedené skutočnosti krajský súd konštatoval, že preskúvané rozhodnutie žalovaného ako aj konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, je plne v súlade so zákonom o pobyte cudzincov, ako aj správnym poriadkom a preto žalobu podľa § 190 SSP zamietol.

III.

Konanie na kasačnom súde

A)

13. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľ v zákonnej lehote podal kasačnú sťažnosť z dôvodov uvedených v § 440 ods. 1 písm. g/ a h/) S.s.p., t. j. z dôvodu nepreskúmateľnosti rozsudku pre nedostatočné odôvodnenie.

14. Sťažovateľ v nasledujúcich sťažnostných bodoch v súlade s § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. najmä namietal:

- nesprávne právne posúdenie námietky o nerešpektovaní rozsudku Krajského súdu Bratislava sp. zn. 8Sa/5/2018 zo dňa 29.01.2018, ktorým súd zrušil rozhodnutie o zaistení a nariadení bezodkladného prepustenia žalobcu zo zaistenia, pričom namietal, že v novom konaní žalovaný žiadnym spôsobom nenapravil pochybenia mu vytýkané krajským súdom, nereflektoval na právnu argumentáciu krajského súdu, nakoľko aj podľa názoru krajského súdu v zmysle nariadenia, nie je možné už dlhšie držať žalobcu v zaistení za účelom jeho transferu do Bulharska,

- nesprávne právne posúdenie námietky týkajúcej sa nesprávne zvoleného dôvodu zaistenia a nepreskúmateľnosť rozsudku krajského súdu, v tejto súvislosti uviedol, že naďalej je žiadateľom o azyl na území Slovenskej republiky,

- nesprávne právne posúdenie námietky týkajúcej sa nesprávneho záveru žalovaného o neuplatnení alternatív k zaisteniu a odklon od rozhodovacej praxe kasačného súdu,

- nesprávne právne posúdenie námietky týkajúcej sa záveru žalovaného o existencii rizika úteku a odklon od rozhodovacej praxe kasačného súdu, poukázal na to, že neexistoval žiaden hmatateľný podklad pre vyvodenie záveru o riziku úteku sťažovateľa,

- nesprávne právne posúdenie námietky týkajúcej nedostatočne zisteného skutkového stavu vo vzťahu k možnému zaobchádzaniu v rozpore s čl. 3 EDLP v prípade realizácie transferu do Bulharska a odklon od rozhodovacej praxe kasačného súdu (rozsudok NS SR sp. zn. 1Sža/31/2014, sp. zn. 10Szak/2/2017, sp. zn. 1Szak/2/2018),

15. Sťažovateľ navrhol, aby kasačný súd rozhodol tak, že rozsudok krajského súdu mení tak, že rozhodnutie žalovaného v celom rozsahu zrušuje a vyslovuje, že zaistenie sťažovateľa na podklade

napadnutého rozhodnutia bolo nezákonné.

B)

16. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti nevyjadril.

IV.

Právny názor Najvyššieho súdu

17. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S. s. p.) postupom podľa § 492 ods. 1 S.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 455 S.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 7. júna 2018 (§ 137 ods. 2 S.s.p.).

18. V predmetnej veci bolo potrebné predostrieť, že predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok krajského súdu, ktorým zamietol žalobu, ktorou sa sťažovateľ domáhal ochrany svojich práv proti rozhodnutiu žalovaného o zaistení sťažovateľky podľa § 88 ods. 1 písm. c) ZoPC, a preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky sťažovateľa sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Podľa § 88 ods. 1 písm. c) ZoPC, policajt je oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny na účel zabezpečenia prípravy alebo výkonu jeho prevozu podľa osobitného predpisu, 85) ak existuje značné riziko jeho úteku.

K poznámke 85) je uvedené - Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (Ú.v.EÚ L 180,29.6.2013).

Podľa § 88 ods. 2 ZoPC, rizikom úteku štátneho príslušníka tretej krajiny sa rozumie stav, keď na základe dôvodnej obavy alebo priamej hrozby možno predpokladať, že štátny príslušník tretej krajiny ujde alebo sa bude skrývať, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, nemá udelený pobyt podľa tohto zákona alebo ak mu hrozí uloženie zákazu vstupu na viac ako tri roky.

Podľa § 88 ods. 4 prvá a druhá veta ZoPC, štátny príslušník tretej krajiny môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac na šesť mesiacov. Policajný útvar je oprávnený počas tohto obdobia opakovane predĺžiť zaistenie štátneho príslušníka tretej krajiny, pričom celkový čas zaistenia nesmie presiahnuť šesť mesiacov.

Podľa § 89 ods. 1 písm. a) a písm. b) ZoPC, policajný útvar, ktorý koná vo veci administratívneho vyhostenia, môže štátnemu príslušníkovi tretej krajiny namiesto jeho zaistenia uložiť povinnosť

- a) hlásenia pobytu alebo
- b) zložiť peňažnú záruku.

Podľa § 90 ods. 1 písm. d) ZoPC, Policajný útvar je povinný

d) skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia.

Podľa článku 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru, každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade skonaním ustanoveným zákonom: f) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie.

Podľa čl. 3 Dohovoru, nikoho nemožno mučiť alebo podrobiť neľudskému alebo ponižujúcemu

zaobchádzaniu alebo trestu.

Podľa čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, nikoho nemožno mučiť ani podrobiť krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

Podľa článku 25 ods. 1 Dublinského nariadenia III, dožiadaný členský štát vykoná potrebné kontroly a rozhodne o dožiadaní o prijatie dotknutej osoby späť čo najskôr a v každom prípade najneskôr do jedného mesiaca odo dňa doručenia dožiadania. Ak sa dožiadanie zakladá na údajoch získaných zo systému EURODAC, uvedená lehota sa skráti na dva týždne.

Podľa článku 25 ods. 2 Dublinského nariadenia III, nekonanie v lehote jedného mesiaca alebo dvoch týždňov uvedených v odseku 1 sa považuje za akceptovanie dožiadania a ukladá povinnosť prijať späť dotknutú osobu, ako aj povinnosť zabezpečiť náležité opatrenia pre jej príchod.

Podľa článku 28 ods. 1 Dublinského nariadenia III, členské štáty nezaistia osobu len z toho dôvodu, že v súvislosti s ňou prebieha konanie podľa tohto nariadenia.

Podľa článku 28 ods. 2 Dublinského nariadenia III platí, že ak existuje značné riziko úteku, členské štáty môžu dotknutú osobu zaistiť na účely zabezpečenia konania o odovzdaní v súlade s týmto nariadením, a to na základe individuálneho posúdenia a len vtedy, ak je zaistenie primeraným opatrením a nie je možné účinne uplatniť iné, miernejšie alternatívne donucovacie opatrenia.

Podľa článku 28 ods. 3 Dublinského nariadenia III, zaistenie musí byť čo najkratšie a nesmie trvať dlhšie, než je opodstatnene nevyhnutné na riadne vykonanie požadovaných administratívnych postupov až do uskutočnenia odovzdania podľa tohto nariadenia. Ak je osoba zaistená podľa tohto článku, lehota na podanie dožiadania o prevzatie alebo prijatie späť nesmie presiahnuť jeden mesiac od podania žiadosti. Členský štát, ktorý vedie konanie podľa tohto nariadenia požiada v takom prípade o urýchlenu odpoveď. Táto odpoveď musí byť poskytnutá do dvoch týždňov od prijatia dožiadania. Ak nedôjde k poskytnutiu odpovedi v tejto dvojtýždňovej lehote, považuje sa to za akceptovanie dožiadania a má za dôsledok povinnosť prevziať alebo prijať späť osobu, ako aj povinnosť zabezpečiť potrebné opatrenia na jej príchod. Ak je osoba zaistená podľa tohto článku, jej odovzдание zo žiadajúceho členského štátu do zodpovedného členského štátu sa vykoná ihneď ako je to možné, najneskôr však do šiestich týždňov od implicitného alebo výslovného akceptovania dožiadania o prevzatie alebo prijatie späť dotknutej osoby iným členským štátom alebo odvtedy, keď zanikol odkladný účinok odvolania alebo preskúmania podľa článku 27 ods. 3. Ak žiadajúci členský štát nedodrží lehoty na podanie dožiadania o prevzatie alebo prijatie späť, alebo ak sa odovzдание nevykoná v šesťtýždňovej lehote uvedenej v treťom pododseku, osoba nesmie byť dlhšie zaistená. Články 21, 23, 24 a 29 sa naďalej zodpovedajúcim spôsobom uplatňujú.

19. Sťažovateľ vo viacerých sťažnostných námietkach namietal, že krajský súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu (kasačný dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. h/ S.s.p.). V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na to, že v zmysle ústavných princípov (čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky) pod ustálenou rozhodovacou praxou je nutné chápať aj doterajšiu rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako odvolacieho súdu (viď bod č. 9) vykonávanú podľa Piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

20. Vo vzťahu k dôvodu kasačnej sťažnosti, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (kasačný dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p.) musí kasačný súd s prihliadnutím na zásadu kontinuálneho výkonu štátnej moci (čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky) zdôrazniť, že doterajšia ustálená judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky chápe takto sformulovaný sťažnostný dôvod zakotvený v § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p. vo vzťahu k meritu prejednávanej veci, t. j. na prvom mieste ako nesprávnu aplikáciu právnej normy (hypotéza ako právny skutkový stav a dispozícia) na riadne zistený faktický skutkový stav vyplývajúci z merita veci, na druhom mieste ako nesprávny výber ustanovenia a v neposlednom rade ako nesprávny výber právneho

predpisu.

21. Navyše právnym posúdením veci je analytická činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje čiastkové právne závery a spätnou aplikáciou vybranej právnej normy preveruje úplnosť a riadnosť fakticky zisteného skutkového stavu. Toto je základným poslaním správneho súdu pri prieskume zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy, pričom nielen situácia „res iudicata“ tvorí rozhodovaciu prekážku ale aj ustálená rozhodovacia prax kasačného súdu ako relevantný precedens v súlade s čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky vytvára zákonodarcom akceptovanú rozhodovaciu prekážku.

22. V súvislosti s uvedeným kasačný súd musí zdôrazniť, že v aplikačnom postupe krajského súdu pri rozhodovaní o merite sporu nezistil nedostatky právneho posúdenia v merite veci, ako ani odklon od ustálenej rozhodovacej praxe.

23. Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že tento sa neodklonil od ustálenej judikatúry najvyššieho súdu, naopak je v súlade s ďalej uvedenými rozsudkami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. V rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 10Sža/16/2014 zo dňa 18.06.2014 totiž najvyšší súd vyslovil názor, podľa ktorého „... Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky a je priamo aplikovateľnou normou.“

24. Krajský súd sa neodklonil ani od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu (napr. rozsudky sp. zn. 10Szak/7/2018, sp. zn. 10Szak/8/2018, sp. zn. 10Szak/9/2018 alebo sp. zn. 1Szak/7/2018), v ktorých najvyšší súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sža/7/2015 zo dňa 13.02.2015, v ktorom najvyšší súd poukázal na priamy účinok Dublinského nariadenia III, v zmysle ktorého priamy účinok tohto druhu sekundárneho práva (Dublinské nariadenie) vyplýva z 51. 288 ZFEÚ (bývalé čl. 189 ZEHS, 249 ZES), podľa ktorého Nariadenie má všeobecnú platnosť. Je záväzná vo svojej celistvosti a je priamo uplatniteľná vo všetkých členských štátoch (pre porovnanie - smernica je záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom. Rozhodnutie je záväzná v celom rozsahu. Rozhodnutie, ktoré označuje tých, ktorým je určené, je záväzná len pre nich. Odporúčania a stanoviská nie sú záväzná). Okrem toho samotné nariadenie obsahuje klauzulu uplatniteľnosti, podľa ktorej je toto nariadenie záväzná v celom rozsahu a priamo uplatniteľná v členských štátoch v súlade so zmluvami (čl. 49). V tomto duchu judikoval Európsky súd už v rozsudku Politi s.a.s. proti Ministerstvu financií Talianskej republiky zo 14.12.1971 (Politi, 43/71, ECR s. 1039), ktorým vyslovil, že: Nariadenia majú priamy účinok a sú ako také schopné zakladať individuálne práva, ktoré musia vnútroštátne súdy chrániť.

25. Kasačný súd poukazuje na svoju konštantnú judikatúru vo veciach zaistenia cudzincov (napr. 1Sza/7/2016, 1Sza/9/2016) a dodáva, že žalovaný je v rámci rozhodovania o zaistení povinný skúmať, či zaistením osoby bol naplnený účel, vyplývajúci z príslušných zákonných ustanovení a či rozhodnutím o zaistení nedošlo k neprimeranému zásahu do práv účastníka, chránených inými právnymi predpismi. Nevyhnutným predpokladom pre vydanie rozhodnutia o zaistení cudzinca je v zmysle § 88 ods. 1 písm. c/ zákona č. 404/2011 Z.z. je preukázanie jeho účelu, ktorým je v danom prípade zabezpečenie prípravy alebo výkonu prevozu podľa osobitného predpisu, ak existuje značné riziko jeho úteku. Rovnako tak v rozhodnutí o zaistení nesmie absentovať dôvodnosť zásadného zásahu do jeho osobnej slobody, spočívajúceho v jeho umiestnení do útvaru policajného zaistenia.

26. Z administratívneho spisu vyplýva, že žalovaný v preskúmanom rozhodnutí účelnosť zaistenia sťažovateľa dostatočne náležite odôvodnil, zaoberal sa aj prekážkami, ktoré by bránili jeho zaisteniu a dospel k záveru, že nezaistením by hrozilo, že bude zmarený samotný účel konania o odovzdaní, ktoré nie je v kompetencii správneho orgánu a preto je potrebné mať účastníka konania k dispozícii počas

procesu návratu v zmysle Dublinského nariadenia III. Z uvedeného vyplýva podľa žalovaného riziko úteku, ako aj neschopnosť vlastnej starostlivosti svoju osobu po materiálnej, zdravotnej a existenčnej stránke (bez akýchkoľvek dokladov totožnosti, bez finančných prostriedkov, nedokázanie sa vrátiť späť na územie Bulharskej republiky, snaha o presun do iného štátu za pomoci prevádzčača).

27. Sťažovateľ napriek tomu, že požiadal o udelenie azylu na území Bulharska, nevyčkal na rozhodnutie o žiadosti, krajinu bez toho aby disponoval cestovným dokladom alebo iným dokladom totožnosti opustil a mal v úmysle pokračovať do inej krajiny, kde má rodinu.

28. V takýchto prípadoch je potrebné aj podľa názoru kasačného súdu uprednostniť záujem spoločnosti na zabezpečení účelu prípravy, resp. výkonu jeho prevozu do príslušnej členskej krajiny využitím jeho zaistenia pred záujmami a právom jednotlivca na osobnú slobodu a tieto okolnosti uprednostnenia pri kolízii dvoch práv aj náležite odôvodniť, tak ako to učinil žalovaný v preskúvanom rozhodnutí.

29. Predpokladom zaistenia účastníka konania v zmysle § 88ods. 1 písm. c/ ZoPC je naplnenie účelu zaistenia, ktorým má byť zabezpečenie prípravy alebo jeho výkonu podľa osobitného predpisu, ktorým v danom prípade je Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (Ú.v. EÚ L 180, 29.06.2013).

30. Zaistenie podľa § 88 ods. 1 písm. c) ZoPC vychádza z čl. 28 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (Nariadenia Dublin III), v ktorom sa uvádza, že členský štát môžu zaistiť ŠPTK na účely zabezpečenia konania o odovzdaní, ak existuje značné riziko úteku.

31. Ustanovenie § 88 ods. 1 písm. c) ZoPC kopíruje toto ustanovenie a uvádza, že zaistenie je možné na účely zabezpečenia prípravy alebo výkonu prevozu, ak existuje značné riziko úteku. Pokiaľ ide o aplikačnú prax v Slovenskej republike, výklad „konania o odovzdaní“, ktoré používa Nariadenie Dublin III, umožňuje zaistenie na tento účel ešte pred vydaním rozhodnutia o návrate. V praxi je zaistenie štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorých čaká návrat do iného členského štátu podľa Nariadenia Dublin III., možné po ich zadržaní na území Slovenskej republiky, len čo sa zistí, že možno uplatniť prevoz do iného členského štátu podľa Nariadenia Dublin III.

32. Ďalším kritériom, ktoré opodstatňuje zaistenie na základe tohto dôvodu, je požiadavka značného rizika úteku. Právna úprava osobitne nevysvetľuje, kedy sa riziko úteku stáva značným, čo je požiadavka § 88 ods. 1 písm. c) ZoPC - zaistenie na účely výkonu prevozu podľa Nariadenia Dublin III. Istou indikáciou môže byť, že ak už má štátny príslušník tretej krajiny záznam v systéme EURODAC, t. j. už ušiel z iného členského štátu, kde požiadal o azyl, môže sa to chápať ako dôkaz značného rizika ďalšieho úteku.

33. Z rozsudku Najvyššieho súdu SR zo 6. novembra 2012, sp. zn. 1SZa 7/2012 vyplýva, že pokiaľ sa v konaní o preskúmaní rozhodnutia správneho orgánu o zaistení cudzinca podľa § 88 ods. 1 písm. c) ZoPC nepreukáže, že členský štát bol v rámci Dublinského konania oslovený so žiadosťou o prijatie cudzinca na jeho územie, nemožno považovať rozhodnutie o zaistení za účelné.

34. Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že o takýto prípad sa v danej veci nejedná, nakoľko ani sťažovateľ nespochybňuje, že požiadal o udelenie azylu na území Bulharskej republiky, pričom danú skutočnosť oznámil žalovaný Dublinskému stredisku ako dôvod na začatie konania podľa vyššie uvedeného medzinárodného právneho predpisu a Bulharská republika prijala zodpovednosť za posúdenie žiadosti o azyl žalobcu, tohto prijme a súhlasí s transferom. Napokon v priebehu konania k realizácii transferu sťažovateľa do Bulharska aj došlo.

35. Analogicky, pokiaľ sa v konaní o preskúmaní rozhodnutia správneho orgánu o zaistení cudzinca podľa § 88 ods. 1 písm. c) ZoPC preukáže, že členský štát bol v rámci Dublinského konania oslovený so žiadosťou o prijatie cudzinca na jeho územie, a preukáže sa, že oslovený členský štát prijal zodpovednosť za posúdenie žiadosti o azyl sťažovateľa, tohto prijme a súhlasí s transferom, nemožno považovať rozhodnutie o zaistení za neúčelné.

36. Kasačný súd má za to, že námietka sťažovateľa ohľadne nepreskúmateľnosti rozhodnutia žalovaného nemohla obstať, a to ani v namietanej dĺžke zaistenia.

37. Žalovaný podľa kasačného súdu správne právne stanovil dĺžku zaistenia podľa § 88 ods. 4 ZoPC, ale aj podľa čl. 28 ods. 3 Dublinského nariadenia III, pričom ju aj náležite odôvodnil.

38. Kasačný súd sa stotožňuje s právnym názorom krajského súdu, že žalovaným stanovená dĺžka doby zaistenia neprekračuje prípustné lehoty stanovené v čl. 28 ods. 3 Dublinského nariadenia III. Z vyššie uvedených dôvodov kasačný súd zastáva názor, že zaistenie v danom prípade môže trvať dlhšie ako je maximálna lehota na uskutočnenie transferu.

39. Vo vzťahu k stanovenej dĺžke doby zaistenia kasačný súd uvádza, že túto žalovaný stanovil správne podľa § 88 ods. 4 zák. č. 404/2011 Z.z., ale aj podľa čl. 28 ods. 3 Dublinského nariadenia, neprekročil pri maximálne lehoty, prípustné podľa čl. 28 ods. 3 Dublinského nariadenia, pričom ju aj náležite odôvodnil.

40. Kasačný súd má rovnako ako krajský súd za to, že preskúmané rozhodnutie je dostatočne riadne odôvodnené, pokiaľ ide o dĺžku lehoty zaistenia. V tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 11.12.2015, sp. zn. 10SZA/23/2015: „Pokiaľ správny orgán stanovenú dĺžku doby zaistenia odôvodní preukázateľne existujúcimi skutočnosťami, ktoré odôvodňujú stanovenú dobu zaistenia ako čas nevyhnutne potrebný na zaistenie cudzinca, jeho rozhodnutie je z pohľadu určenia takejto doby zaistenia súladné so zákonom.“

41. Stanovenú lehotu zaistenia žalovaný odôvodnil s poukazom na platnú vnútroštátnu právnu úpravu (§ 88 ods. 4 zák. č. 404/2011 Z.z.), čl. 28 ods. 3 Dublinského nariadenia ako aj na odporúčanie Dublinského strediska. Zároveň uviedol, že bral do úvahy predošlé zaistenie sťažovateľa a v súčasnej dobe sa vykonávajú úkony k realizácii odovzdania. Podľa kasačného súdu tak námietka sťažovateľa, že žalovaným stanovená dĺžka zaistenia nebola dostatočne odôvodnená existujúcimi skutočnosťami, nemohla vo svetle dôvodov preskúmaného rozhodnutia obstať.

42. K námietke sťažovateľa ohľadne nesprávneho právneho posúdenia námietky o nerešpektovaní rozsudku Krajského súdu Bratislava sp. zn. 8Sa/5/2018 zo dňa 29.01.2018, ktorým krajský súd zrušil rozhodnutie o zaistení a nariadil jeho bezodkladné prepustenie zo zaistenia, kasačný súd uvádza, že uvedená námietka nebola dôvodná. Dôvodom zrušenia predchádzajúceho rozhodnutia o zaistení sťažovateľa bolo, že krajský súd vyhodnotil za dôvodné námietky sťažovateľa týkajúce sa pozbavenia práva sťažovateľa na účinný prístup k právnej pomoci, nesprávneho právneho posúdenia vecí vo vzťahu k aplikácii menej prísnych donucovacích opatrení a vo vzťahu k stanoveniu dĺžky doby zaistenia a napokon námietky nedostatočného zistenia skutkového stavu a nesprávneho právneho posúdenia rizika jeho úteku.

Rozsudok krajského súdu však vychádzal z predpokladu, že žalobca bol v postavení žiadateľa o azyl, jeho právne postavenie sa však medzitým zmenilo (bližšie body 44-46) .

43. S vyhodnotením uvedenej námietky zo strany krajského súdu, ktorý mal za to, že žalovaný sa riadil právnym názorom súdu vyjadreným v zrušujúcom rozsudku sa najvyšší súd stotožňuje. V konaní bolo totiž preukázané, že sťažovateľ bol riadne prepustený zo zaistenia dňa 26.02.2018 o 13.00 hod. Uvedenú skutočnosť mal kasačný súd za preukázanú z administratívneho spisu, a to príkazom na prepustenie sťažovateľa z útvaru policajného zaistenia pre cudzincov, č. p. PPZ-HCP-ME-19-015/2018-U zo dňa 26.02.2018, ktoré si prevzal dňa 26.02.2018 o 19.45 hod. Sťažovateľ bol následne predvedený na Útvar

policajného zaistenia pre cudzincov Medved'ov a zaistený dňa 26.02.2018 na základe rozhodnutia PPZ-HCP-BA6-67-009/2018-AV zo dňa 26.02.2018 ako štátny príslušník tretej krajiny a umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medved'ov a dĺžka doby zaistenia bola stanovená do 21.03.2018, a to z dôvodu, že zaistenie sťažovateľa bolo nevyhnutné, nakoľko žalovaný vykonával úkony smerujúce k jeho administratívne vyhosteniu na účel zabezpečenia prípravy a výkonu jeho prevozu podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č.604/2013 zo dňa 26.06.2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov.

44. K námietke sťažovateľa ohľadne nesprávneho právneho posúdenia ohľadne dôvodu zaistenia, keď sťažovateľ tvrdil, že nemohol byť zaistený podľa § 88 ods. 1 písm. c/ zákona o pobyte cudzincov, nakoľko je žiadateľom o azyl kasačný súd uvádza, že táto námietka nebola dôvodná. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že nebolo sporné, že rozhodnutím Migračného úradu MV SR ČAS: MU-DS-35-18/2017-Ž zo dňa 08.01.2018 bola zamietnutá žiadosť sťažovateľa o udelenie azylu ako neprípustná na základe toho, že podľa ust. § 11 ods. 3 zákona o azyle je v prípade cudzinca na konanie o udelenie azylu príslušná Bulharská republika. Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 6SaZ/1/2018 - 39 zo dňa 14.02.2018 nepriznal správnej žalobe sťažovateľa voči rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o udelenie azylu podľa § 11 ods.1 písm. c/ zákona o azyle odkladný účinok, čo má za následok, že rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie azylu na území Slovenskej republiky sa stalo vykonateľným.

45. Z uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 6SaZ/1/2018 - 39 zo dňa 14.02.2018, ktorým návrh na priznanie odkladného účinku podanej žalobe žalobcu zo dňa 27.01.2017 zamietol, vyplýva, že krajský súd v dôvodoch rozhodnutia uviedol, že základnou a nevyhnutnou podmienkou toho, aby súd priznal správnej žalobe odkladný účinok je stav, ak by okamžitým výkonom alebo inými právnymi následkami napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy hrozila žalobcovi závažná ujma, značná hospodárska škoda či finančná škoda, prípadne iný vážny nenapraviteľný následok a priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom. Po preskúmaní návrhu na priznanie odkladného účinku a administratívneho spisu odporcu ČAS: MU-DS-35-18/2017-Ž, dospel správny súd k záveru, že žalobca nespĺnil podmienky zakotvené v ust. § 185 v spojení s ust. § 213 S.s.p. pre priznanie odkladného účinku žalobe o preskúmanie napadnutého rozhodnutia. Žalobca žiadnu hrozbu vyplývajúcu z existujúceho stavu nepreukázal a informácie ktoré súdu predložil nenasvedčujú tomu, že by práve v jeho prípade takýto ohrozujúci stav mal, resp. mohol vzniknúť. Za takýto stav nemožno považovať ani skutočnosť tvrdenú žalobcom, že v Bulharsku sa údajne dostal do kontaktu s mafiou, naviac ak správne mu súdu na podporu svojich tvrdení nepredložil žiadne relevantné dôkazy.

46. Podľa § 11 ods. 1 písm. c/ zákona o azyle ministerstvo zamietne žiadosť o udelenie azylu ako neprípustnú, ak je na konanie o udelenie azylu príslušný iný štát. Podľa § 21 ods.2 zákona o azyle proti rozhodnutiu ministerstva o zamietnutí žiadosti o udelenie azylu ako neprípustnej alebo ako zjavne neopodstatnenej nemožno podať rozklad. Podanie správnej žaloby proti rozhodnutiu ministerstva o zamietnutí žiadosti o udelenie azylu ako neprípustnej podľa § 11 ods. 1 písm. a), c) až f) a o zamietnutí žiadosti o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenej podľa § 12 ods. 1 a ods. 2 písm. b) až i) nemá odkladný účinok. Z uvedených dôvodov, sťažovateľa nemožno považovať za žiadateľa o udelenie azylu na území Slovenskej republiky, a preto pokiaľ žalovaný aplikoval pri splnení podmienok, ktoré zákon vyžaduje inštitút zaistenia podľa §88 ods. 1 písm. c/ zákona o pobyte cudzincov a nerozhodoval o jeho zaistení ako žiadateľa o azyl, nemohla jeho námietka týkajúca sa nesprávneho právneho posúdenia ohľadne dôvodu zaistenia obstať. Najvyšší súd dodáva, že s podaním správnej žaloby nie je spojený odkladný účinok. Správny súd však môže na návrh žalobcu a po vyjadrení žalovaného uznesením priznať žalobe odkladný účinok. Správny súd v takomto prípade rozhoduje primerane podľa ustanovení upravujúcich odkladný účinok pri všeobecnej správnej žalobe. Iba v dôsledku priznania odkladného účinku rozhodnutím správneho súdu sa pozastavujú účinky napadnutého rozhodnutia (v danom prípade rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o azyl ako neprípustnej) a takéto rozhodnutie potom môže privodiť záver správneho orgánu o tom, že cudzinec je naďalej žiadateľom o azyl. Čo však nebol prípad sťažovateľa.

47. V súvislosti s dĺžkou zaistenia najvyšší súd poukazuje na rozsudok najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Szak/3/2017 zo dňa 04.05.2017, v zmysle ktorého „V zmysle vyššie citovaných ustanovení Dublinského nariadenia členský štát zaisťujúci žiadateľa o azyl musí predložiť „žiadost' o prijatie späť alebo o prevzatie zodpovednosti“ do jedného mesiaca, na ktorú musí odpovedať dožadovaný členský štát do dvoch týždňov; po uplynutí tejto lehoty je možné žiadost' považovať za konkludentne prijatú. Samotný transfer je potom nutné vykonať v maximálnej lehote šiestich týždňov odo dňa prijatia žiadosti. Takto Dublinské nariadenie definuje maximálnu prípustnú dobu zaistenia. Je teda zrejmé, že okrem prípadov podania opravného prostriedku proti rozhodnutiu o zaistení, ktorý má odkladný účinok, zaistenie v konaní podľa Dublinského nariadenia nemôže trvať dlhšie ako súhrn vyššie uvedených lehôt.“ Podľa článku 28 ods. 3 druhý a tretí pododsek Dublinského nariadenia ak je osoba zaistená podľa tohto článku, lehota na podanie dožiadania o prevzatie alebo prijatie späť nesmie presiahnuť jeden mesiac od podania žiadosti. Členský štát, ktorý vedie konanie podľa tohto nariadenia, požiada v takom prípade o urýchlenú odpoveď. Táto odpoveď musí byť poskytnutá do dvoch týždňov od prijatia dožiadania. Ak nedôjde k poskytnutiu odpovedi v tejto dvojtýždňovej lehote, považuje sa to za akceptovanie dožiadania a má za dôsledok povinnosť prevziať alebo prijať späť osobu, ako aj povinnosť zabezpečiť potrebné opatrenia na jej príchod.

Ak je osoba zaistená podľa tohto článku, jej odovzdanie zo žiadajúceho členského štátu do zodpovedného členského štátu sa vykoná ihneď, ako je to možné, najneskôr však do šiestich týždňov od implicitného alebo výslovného akceptovania dožiadania o prevzatie alebo prijatie späť dotknutej osoby iným členským štátom alebo odvtedy, keď zanikol odkladný účinok odvolania alebo preskúmania podľa článku 27 ods. 3.

48. Z vyššie citovaných ustanovení bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že Dublinské nariadenie definuje lehoty zaistenia na účel zabezpečenia prípravy alebo výkonu prevozu štátneho príslušníka tretej krajiny v porovnaní s vnútroštátnou právnou úpravou (obsiahnutou v § 88 ods. 4 ZoPC) striktnejšie, avšak predpokladá aj prípadné podanie opravného prostriedku proti rozhodnutiu o odovzdaní v spojení s odkladom výkonu takého rozhodnutia (čl. 27 ods. 3 písm. c/ a čl. 28 ods. 3 tretí pododsek Dublinského nariadenia).

Podľa čl. 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru možno osobu pozbaviť osobnej slobody na základe postupu ustanoveného zákonom vtedy, ak ide o zákonné zatknutie, či iné pozbavenie osobnej slobody, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie štátu alebo osoby, proti ktorej sa vedie konanie o vypovedaní alebo vydaní. V zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, aby mohlo byť pozbavenie osobnej slobody zákonné, musí byť efektívne a účelné.

49. Z vyššie uvedeného postupu je pritom zrejmé, že žalovaný vykonal úkony smerujúce k príprave a výkonu prevozu sťažovateľa a najvyššiemu súd nebolo známe žiadne prekážky, pre ktoré by bolo možné považovať zaistenie sťažovateľa za neúčelné. Samotná skutočnosť, že sťažovateľov návrh na priznanie odkladného účinku rozhodnutia o zamietnutí jeho žiadosti o azyl ako neprípustnej, nespôsobilá nezákonnosť jeho zaistenia, ktorého účelnosť sa preukázala jeho faktickým transferom do Bulharska.

50. K námietke sťažovateľa ohľadne nedostatočne zisteného skutkového stavu vo vzťahu k možnému zaobchádzaniu v rozpore s čl. 3 EDĽP v prípade realizácie transferu do Bulharska a odklonu od rozhodovacej praxe kasačného súdu, najvyšší súd vo vzťahu k početným správam o podmienkach, ktorým čelia žiadatelia o udelenie azylu v Bulharskej republike uvádza, že z administratívneho spisu rovnako vyplývajú náznaky o nevhodných podmienkach pre žiadateľov o udelenie azylu v Bulharskej republike v minulosti, pričom ďalej vyplýva, že v tejto oblasti došlo k určitému posunu k lepšiemu vďaka podpore cez Európsky podporný úrad pre azyl (EASO) a zo strany Európskej komisie. Podľa správy z januára 2017, spracovanej Európskou migračnou sieťou, z 22 členských krajín, ktoré zodpovedali na položené otázky, 14 uviedlo, že dublinské transfery realizujú, 9 krajín zároveň spresnilo, že prihliadajú na zraniteľné skupiny osôb. Ďalej z obsahu administratívneho spisu vyplynulo, že „Azylová informačná databáza (AIDA) publikovala vo februári 2017 spoločnú správu ECRE AIDA pre Bulharsko“ a následne bola spracovaná Bulharským helsinským výborom (BHC) a editovaná Európskou radou pre utečencov a

exulantov (ECRE). Správa poskytuje informácie k azylovej procedúre a k prijímacím podmienkam a uvádza, že navrátilci z iných členských štátov, v zásade nemajú žiadne prekážky v prístupe k azylovému konaniu v Bulharsku po ich návrate. Ďalej najmä uvádza, že v minulosti, t. j. pred zmenami a doplneniami zákona o azyle a utečencoch (LAR) z roku 2015 „nebolo zabezpečené opätovné otvorenie azylového konania pre navrátilcov podľa Dublinu III, ako aj právo žiadateľa o azyl požiadať o preskúmanie jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu alebo o dokončenie posudzovania ochrany... Reforma LAR v roku 2015 výslovne stanovila povinné opätovné otvorenie azylového konania vo vzťahu k žiadateľovi, ktorý je vrátený do Bulharska podľa dublinského nariadenia. Prax SAR v nadväznosti na túto konkrétnu zmenu doposiaľ nebola stanovená...“.

51. K prípadným nedostatkom v azylovom konaní však kasačný súd uvádza, že tieto sa môžu vyskytnúť v individuálnych prípadoch v ktoromkoľvek členskom štáte Európskej únie, pričom takúto situáciu nemožno bez ďalšieho vyhodnotiť tak sa zo závažných dôvodov možno domnievať, že v konaní o azyle a podmienkach prijímania žiadateľov existujú v danom členskom štáte systémové chyby, na základe ktorých hrozí žiadateľom neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie v zmysle článku 3 EDLP. Rovnako ani skutočnosť, že žiadosti sťažovateľa nemusia byť vyhovievané (v merite), na vyslovenie záveru o systémových chybách, ktoré by bolo možné označiť za neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie, nepostačuje. Podmienky v azylových zariadeniach v Bulharsku, ako naznačujú dostupné správy síce boli ďaleko od ideálu, avšak aj podľa judikatúry ESĽP (rozsudok ESĽP vo veci Khlaifia a ostatní proti Taliansku zo dňa 15. decembra 2016, sťažnosť č. 16483/12) k porušeniu článku 3 Dohovoru môže dôjsť konaním, ktoré nie je vedené s úmyslom obet' ponižovať a ktoré vyplýva z objektívnych ťažkostí spojených s migračnou krízou, podľa súdu však nie je možné v tejto veci od celého kontextu udalostí odhliadnuť, a je preto potrebné zohľadniť, že ťažkosti a nepohodlie, ktoré sťažovatelia zažívali, do značnej miery vyplývali z extrémne zložitej situácie, ktorej orgány žalovaného štátu čelili.

52. Vo svetle uvedeného najvyšší súd v súvislosti s vyhodnotením situácie v azylových konaniach v Bulharsku poukazuje na názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadrený v rozsudku sp. zn. 1Szak/2/2018 zo dňa 30.01.2018, pričom dodáva, že námietka sťažovateľa ohľadne odklonu od rozhodovacej praxe kasačného súdu, vzhľadom na totožný záver súdu ako v tomto prípade, nemohla obstáť.

53. K námietke sťažovateľa týkajúcej sa záveru žalovaného o existencii rizika úteku a odklonu od rozhodovacej praxe kasačného súdu, najvyšší súd uvádza, že táto námietka nebola dôvodná. Ustanovenie § 88 ods. 1 písm. c) ZoPC uvádza, že zaistenie je možné na účely zabezpečenia prípravy alebo výkonu prevozu, ak existuje značné riziko úteku. Pokiaľ ide o aplikačnú prax v Slovenskej republike, výklad „konania o odovzdaní“, ktoré používa Nariadenie Dublin III, umožňuje zaistenie na tento účel ešte pred vydaním rozhodnutia o návrate. V praxi je zaistenie štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorých čaká návrat do iného členského štátu podľa Nariadenia Dublin III., možné po ich zadržaní na území Slovenskej republiky, len čo sa zistí, že možno uplatniť prevoz do iného členského štátu podľa Nariadenia Dublin III. Ďalším kritériom, ktoré opodstatňuje zaistenie na základe tohto dôvodu, je požiadavka značného rizika úteku. Právna úprava osobitne nevysvetľuje, kedy sa riziko úteku stáva značným, čo je požiadavka § 88 ods. 1 písm. c) ZoPC - zaistenie na účely výkonu prevozu podľa Nariadenia Dublin III. Istou indikáciou môže byť, že ak už má štátny príslušník tretej krajiny záznam v systéme EURODAC, t. j. už ušiel z iného členského štátu, kde požiadal o azyl, môže sa to chápať ako dôkaz značného rizika ďalšieho úteku.

54. Rovnaký názor na vyhodnotenie existencie rizika úteku ako u sťažovateľa (ak už má štátny príslušník tretej krajiny záznam v systéme EURODAC, t. j. už ušiel z iného členského štátu, kde požiadal o azyl), kedy je možné to chápať ako dôkaz značného rizika ďalšieho úteku je možné vyhľadať v obdobných rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. rozsudok sp. zn. 10Szak/9/2018, sp. zn. 10Szak/7/2018, sp. zn. 10Szak/15/2018), preto námietka sťažovateľa týkajúca sa odklonu od rozhodovacej praxe kasačného súdu nemohla obstáť.

55. Za nedôvodnú napokon vyhodnotil najvyšší súd aj námietku sťažovateľa vo vzťahu k aplikácii menej

prísnych donucovacích opatrení. Je nepochybné, že žalovaný sa zaoberal aj možnosťou uloženia menej závažného prostriedku ako zaistenia, ktorými oprávnený zabezpečiť prípravu a výkon prevozu účastníka konania v zmysle Nariadenia EP a Rady (EU), pričom najvyšší súd sa stotožňuje s názorom krajského súdu, že žalovaný v súlade so zákonom uzavrel, že sťažovateľ nespĺňal podmienky, za ktorých by mu mohla byť uložená povinnosť podľa ustanovenia § 89 ods. 1 písm. a) a b) zákona o pobyte cudzincov a aj vzhľadom na skutočnosť, že Slovenská republika je v danom prípade iba tranzitnou krajinou, cez ktorú sťažovateľ prechádzal. Preto záver krajského súdu, že postup žalovaného bol v súlade s citovaným Nariadením EP a Rady (EU), za účelom zabezpečenia jeho prevozu na územie zodpovedného členského štátu je vecne správny.

56. Z uvedených dôvodov dospel kasačný súd k záveru, že krajský súd neporušil zákon, keď správnu žalobu zamietol, kasačná sťažnosť teda nie je dôvodná a preto ju v súlade s ust. § 461 S.s.p zamietol.

Podľa § 461 S.s.p. platí, že kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

57. O trovách konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 S.s.p. v spojení s § 167 ods. 1 S.s.p. tak, že sťažovateľovi, ktorý bol v konaní neúspešný právo na náhradu trov kasačného konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok n i e j e prípustný.